اعتماد
شنبه ۲۳ اسفند ۱۴۰۴
۲۴ رمضان ۱۴۴۷
۱۴ مارس ۲۰۲۶
سال بیست‌وسوم
شماره ۶۲۸۴
۸ صفحه
۲۰۰۰۰ تومان
ETEMAD Sat □ 14 Mar 2026 □ vol.23 □ No.6284 □ 8 Pages □ 200000 Rials

اولین پیام رهبر انقلاب منتشر شد

همچنان از اهرم مسدود کردن تنگه هرمز استفاده شود

- این را بدانید اگر قدرت شما در صحنه ظاهر نشود نه رهبری و نه هیچ یک از دستگاه‌های مختلف که شأن واقعی آنها خدمت به مردم است کارایی لازم را نخواهند داشت
- به هر صورت ما از دشمن غرامت خواهیم گرفت و اگر امتناع کند به اندازه‌ای که تشخیص بدهیم از اموالش بر خواهیم داشت و اگر آن هم مقدور نباشد به همان اندازه از اموالش را نابود خواهیم کرد
- نظام جمهوری اسلامی بدون اینکه بخواهد سلطه و استعماری را در منطقه راه بیندازد برای اتحاد و رابطه متقابل گرم و صمیمانه با همه همسایگان آمادگی کامل دارد

۲

رییس جمهور از حضور مردم در راهپیمایی روز قدس تشکر کرد

قدردان حضور پرافتخار شما ملت بی‌نظیر هستم

۲

یادداشت‌ها

۱

ابراهیم متقی

ایران ۱۴۰۴ بحران حکمرانی آشوب و تهاجم

۱

احمد مازنی

حضور شهادت‌طلبانه مردم در روز قدس

۱

مهدی زارع

ایران از تنگه هرمز چه بهره‌ای خواهد برد؟

۱

سعید خادمی

تاریخ زیر آتش

۱

علی میرزامحمدی

به آغوش وطن برگردید

۸

غزل حضرتی

من دلم آنجاست

«اعتماد» از راهپیمایی روز قدس در میان آتش و دود گزارش می‌دهد

یکصدا برای قدس برای ایران

GettyImages

۲

روایت «اعتماد» از ویرانه‌های فرجام و آپادانا و عشقیار

جنگ، بوی باروت و آوار

بنفشه سام‌گیس | سه‌شنبه، یازدهمین روز جنگ، حوالی ساعت ۲ بعد از ظهر، در تقاطع خیابان‌های فرجام و رفیعی، ایستاده‌ام به تماشای آوار دو مجتمع مسکونی محله «نیرو دریایی.» روز قبلش، در همین ساعت، سه موشک به این ساختمان‌ها خورد و از آدم‌های ساکن این ساختمان‌ها و از زندگی ۳۵ خانواده، فقط تعدادی جسد و توده‌ای خاک و سنگ و آجر و شیشه و خرده تیرآهن به‌جا ماند. حالا، ۲۴ ساعت بعد، لودرها، پشت سر امدادگرانی که دنبال جسد می‌گردند، آوار زندگی آدم‌ها را برمی‌دارند و به گوشه دیگری می‌ریزند. مردی که خانه‌اش نبش تقاطع است، کنار من ایستاده و به آوار نگاه می‌کند و می‌گوید: «حتی خونه‌هامون هم امن نیست.» می‌پرسم زمان حمله موشکی کجا بوده و مرد، بی‌آنکه چشم از آوار و لودر و امدادگران بردارد...

صفحه ۴ را بخوانید

وقتی تابلوی معاملات در برابر توفان جنگ خاموش ماند

معمای بازگشت اعتماد به بورس تهران

۶

در گفت‌وگو با «اعتماد» مطرح شد

علی کفاشیان: نگوییم در جام جهانی شرکت نمی‌کنیم

امریکا لیاقت میزبانی جام جهانی را ندارد

۵

«اعتماد» در گفت‌وگو با حسین ربیعی بررسی کرد

تغییر آرایش نظامی به نفع ایران

۳

دیپلماسی

ایران ۱۴۰۴؛ بحران حکمرانی آشوب و تهاجم

ابراهیم متقی

ایران ۱۴۰۴ با نشانه‌هایی از بحران تصاعدیابنده روبه‌رو بوده است. چالش‌های اقتصادی، بحران اجتماعی ناشی از شوک‌درمانی، سیاست تعدیل اقتصادی، آشوب اجتماعی و دو مرحله تهاجم خارجی امریکا به عنوان قدرت محوری نظام بین‌الملل و اسراییل به مثابه بازیگر نیابتی امریکا در جنگ را می‌توان در زمره نشانه‌های تراژیک در سرنوشت سیاسی و امنیتی ایران ۱۴۰۴ دانست. هر یک از نشانه‌های یاد شده ریشه در خصومت سیاسی و اقتصادی امریکا علیه ایران دارد.

۱- امریکا به مثابه بازیگر چالش‌ساز، امنیتی و راهبردی ایران - ایالات‌متحده در سال ۲۰۲۵ از سازوکارهای فشار پردامنه، تهدیدات فراگیر، منازعه نیابتی و جنگ مستقیم بهره گرفته است. امریکا در ۲۸ فوریه ۲۰۲۶ «عملیات خشم حماسی» را در چارچوب جنگ تمام عیار و در راستای نابودسازی زیرساخت‌های اقتصادی و نظامی ایران به انجام رساند. سیاست راهبردی امریکا معطوف به تصاعد و گسترش بحران امنیتی علیه جمهوری اسلامی بوده است. ایالات‌متحده در سال‌های ۲۶-۲۰۲۵ در دو مرحله جنگ و عملیات نظامی پرشدت علیه ساخت اجتماعی، اقتصادی، صنعتی و نظامی ایران را در دستور کار قرار داد. اقدامات امریکا در هر مرحله چالش‌های اقتصادی و سیاسی خاص خود را بر نظام سیاسی وارد آورده و این امر عامل موثری در شکل‌گیری و گسترش بحران‌های ساختاری محسوب می‌شود. آنچه را که امریکا در سال‌های گذشته در ارتباط با جمهوری اسلامی به کار گرفته، شباهت بسیار زیادی به اقدامات نظامی، امنیتی و اطلاعاتی ایالات‌متحده در دوره‌های مختلف تاریخی داشته است. «مرشایمر» در کتاب «تراژدی سیاست قدرت‌های بزرگ» به این موضوع اشاره دارد که هر گاه کشوری همانند ایالات‌متحده به مازاد قدرت نظامی و امنیتی نایل شود، در آن شرایط از سازوکارهای کنش تهاجمی، براندازی، تله‌گذاری و آتش‌بیاری معرکه بهره می‌گیرد. امریکا در سال‌های پس از جنگ دوم جهانی «محور مقابله با جنبش‌های انقلابی» و «نظام‌های سیاسی رادیکال» در حوزه سیاست بین‌الملل بوده است.

ادامه در صفحه ۳

بازگشت به سنت بنیان‌گذار - ۱۲۲

حضور شهادت‌طلبانه مردم در روز قدس

احمد مازنی

در تمام سال‌های پرفراز و نشیب تاریخ ایران، به ویژه دوران انقلاب و جمهوری اسلامی، آنان که مرد میدان‌های سخت بودند، مردم بودند؛ ۴۷ سال است که زنان و مردان ایرانی در همه عرصه‌ها پای کار هستند؛ این مردم بودند که خاندان فاسد پهلوی را از ایران بیرون کردند، منافقین تروریست را آواره کردند، صدام پلید را از تجاوز نظامی به ایران پشیمان کردند، مستشاران امریکایی را از ارتش ایران فراری دادند، با تحریم‌های ظالمانه مقابله کردند و اینک در برابر دولت تبهکار امریکا و رژیم کودک‌کش اسراییل با تمام توان ایستاده‌اند و همزمان با غرش موشک‌های رزمندگان اسلام که عرصه را بر متجاوزان تنگ کرده‌اند، مردم شجاع ایران خیابان را صحنه تحقق این آیه شریفه قرآن کردند که:

فَاسْتَقِمْ كَما أُمِرْتَ وَمَنْ تابَ مَعَكَ وَلا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِما تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ (سوره هود آیه ۱۱۲)

«پس همان گونه که فرمان یافته‌ای ایستادگی کن؛ و نیز آنان که همراهت به سوی خدا روی آورده‌اند [ایستادگی کنند] و سرکشی مکنید که او به آنچه انجام می‌دهید، بیناست»

از شهادت رهبر، حماسه‌ای عاشورایی ساختند، گویی شعار «یالثارات‌الحسین» برای خونخواهی یک بار دیگر به گوش می‌رسد، و در روز قدس زیر موشک‌باران دشمن راهپیمایی کردند چون امام‌خمینی درباره روز قدس گفته بودند «من روز قدس را روز اسلام و روز رسول اکرم (صلی‌الله و علیه وآله و سلم) می‌دانم» در لبیک به ندای رهبر کبیر، رهبر شهید و رهبر جدید به میدان آمدند و در حقیقت ثابت کردند اگر در زیارت سیدالشهدا سلام‌الله علیه و یاران شهیدش می‌خوانند که: «یالیتنی کنتُ معکم فأفوز فوزاً عظیما» اگر در زمان هل من ناصر ینصرنی اباعبدالله‌الحسین علیه‌السلام حضور داشتند، به فریاد دادخواهی امام پاسخ می‌دادند و در رکاب امام با تبهکاران بنی امیه جهاد می‌کردند؛ چنان که خمینی کبیر به حق درباره مردم ایران گفتند:

ادامه در صفحه ۴

نگاه کارشناس

ایران از تنگه هرمز چه بهره‌ای خواهد برد؟

مهدی زارع

تنگه هرمز یکی از حیاتی‌ترین گذرگاه‌های آبی جهان از نظر ژئوپلیتیک و اقتصادی است. پس از شروع تجاوز نظامی امریکا و اسراییل در ۹ اسفند ۱۴۰۴ به میهنمان و بسته شدن این تنگه روی تردد نفتکش‌ها و کشتی‌های تجاری و بالا رفتن قیمت نفت و گاز در دنیا، نام این تنگه بیش از هر محل دیگری طی دو هفته اول مارس ۲۰۲۶ در اخبار بین‌المللی شنیده می‌شود. نکته مهم برای کشور ما می‌تواند این پرسش باشد که امکان بهره‌گیری از موقعیت سوق‌الجیشی ایران علاوه بر پدافند در جنگ تحمیلی، آیا پس از جنگ ممکن در مورد بهره‌های بیشتر از جنبه‌های مالی و اقتصادی تبدیل شود؟ این تنگه در واقع تنها مسیر آبی برای دسترسی از خلیج‌فارس به اقیانوس هند و آب‌های آزاد است. تقریبا تمامی صادرات نفت و گاز کشورهای حاشیه خلیج‌فارس از جمله ایران، عربستان سعودی، عراق، امارات متحده عربی، کویت، قطر و بحرین باید از این آبراه بگذرد. این موضوع آن را به یک گذرگاه حیاتی انرژی برای اقتصاد جهانی تبدیل کرده است. تنگه بین ایران در شمال و شمال شرق و شبه‌جزیره عمان در جنوب و جنوب غرب در باریک‌ترین نقطه خود بین جزیره لارک ایران و جزیره السلامه عمان حدود ۳۳ کیلومتر - ۲۱ مایل دریایی - پهنا دارد. در روزهای عادی روزانه میلیون‌ها بشکه نفت خام روی نفتکش‌های عظیم از این آبراه عبور می‌کنند و امنیت آن بر ثبات بازار جهانی نفت اثر مستقیم دارد. تنگه هرمز همواره کانون توجه قدرت‌های منطقه‌ای و جهانی بوده و امنیت و حق عبور از آن موضوع توافق‌ها و گاه مناقشات بین‌المللی است. ایران و عمان برای عبور کشتی‌ها از آب‌های سرزمینی خود در تنگه هرمز «عوارض گمرکی» (Customs Duties) به معنای مرسوم آن دریافت نمی‌کنند. در عوض هزینه‌های مرتبط با عبور از این آبراه بین‌المللی عمدتا بر اساس قوانین حقوق بین‌الملل دریاها و خدماتی است که ارایه می‌شود. حق عبور ترانزیت -حق عبور بی‌ضرر- از تنگه هرمز به عنوان یک تنگه بین‌المللی مورد استفاده برای کشتیرانی وجود دارد. بر اساس «کنوانسیون ملل متحد در مورد حقوق دریاها» (UNCLOS)، تمامی کشتی‌ها از حق عبور ترانزیت (Right of Transit Passage) برخوردار هستند. این عبور باید پیوسته و سریع باشد و کشورهای ساحلی نمی‌توانند در شرایط عادی عبور را مسدود یا مشروط کنند. ولی هزینه‌های واقعی که ممکن است دریافت شود مربوط به خدمات اختیاری یا اجباری است، نه خودِ حق عبور. این هزینه‌ها معمولا شامل خدمات بندری برای بارگیری یا تخلیه کشتی‌ها، تردد شناورهای کوچک یا تامین سوخت و آذوقه است و اگر در بنادر ایران (مانند بندرعباس) یا عمان (مانند صحار) توقف کند، مشمول هزینه‌های بندری استاندارد می‌شود. حق خدمات ناخدایی در برخی مناطق یا برای کشتی‌های خاص، شامل استفاده از خدمات ناخدای محلی (هاربور پایلوت) برای هدایت ایمن کشتی در مسیرهای باریک اجباری است و هزینه آن دریافت می‌شود. هزینه‌های کشتیرانی برای استفاده از خدمات کنترل ترافیک و نظارت بر کشتی‌ها نیز برای افزایش ایمنی در آبراهه‌های شلوغ دریافت می‌شود. چند کشور در سطح جهان عوارض یا مالیات از کشتی‌های خارجی که از تنگه‌های مهم عبور می‌کنند، دریافت می‌کنند. این تنگه‌ها اغلب نقاط گلوگاهی راهبردی با ترافیک دریایی بالا هستند.

در تنگه مالاکای مالزی و اندونزی هر دو کشور عوارض بندری، شامل حقوق گمرکی و مالیات از کشتی‌هایی که از این تنگه عبور می‌کنند -از شلوغ‌ترین مسیرهای حمل و نقل دریایی جهان- دریافت می‌کنند. در تنگه باب‌المندب - بین جیبوتی و اریتره - جیبوتی به‌ویژه عوارضی از کشتی‌هایی که از این تنگه عبور می‌کنند، دریافت می‌کند. این تنگه دریای سرخ را به خلیج عدن متصل می‌کند. اریتره نیز کنترل محدودی دارد و عوارضی را به‌ویژه از کشتی‌هایی که از آب‌های منطقه‌ای آن کشور عبور می‌کنند، دریافت می‌کند. در تنگه جبل‌الطارق بین اسپانیا و مراکش، اسپانیا و مراکش عوارضی را از کشتی‌هایی که از آب‌های آن عبور می‌کنند، به‌ویژه در قسمت غربی تنگه دریافت می‌کنند. در تنگه تایوان -تنگه فرموز- تایوان و در تنگه سنگاپور، سنگاپور، در تنگه ماژلان، شیلی، در تنگه اورانتو بین ایتالیا و آلبانی، ایتالیا و در تنگه تیران، اسراییل عوارض بندری و مالیات از کشتی‌هایی که از این تنگه عبور می‌کنند، می‌گیرند. از منظر حقوق بین‌الملل، یک کشور می‌تواند عوارض یا مالیاتی را بر کشتی‌هایی که از آب‌های منطقه‌ای یا تنگه‌های آن عبور می‌کنند، فقط تحت شرایط قانونی خاصی تحمیل کند.

ادامه در صفحه ۴

ورزش

به آغوش وطن برگردید

علی میرزامحمدی

در روزهای اخیر درباره تیم ملی فوتبال زنان ایران رخدادی روی داد که تحلیل آن می‌تواند درس‌های مهمی برای فضای رسانه‌ای، اجتماعی، مدیریتی و حتی امنیتی کشور به همراه داشته باشد. ماجرا به نخستین بازی جام ملت‌های آسیا بازمی‌گردد؛ جایی که برخی اعضای تیم فوتبال زنان ایران دانسته یا ندانسته، سرود ملی جمهوری اسلامی ایران را همراهی نکردند. این اتفاق به سرعت به سوژه‌ای جنجالی تبدیل شد و موجی از واکنش‌ها را در داخل و خارج از کشور برانگیخت. از یک سو رسانه‌های معاند خارجی تلاش کردند با بزرگنمایی و تهییج احساسات، این موضوع را به نمادی از نارضایتی در داخل کشور تبدیل کنند. از سوی دیگر، برخی رسانه‌ها و چهره‌های داخلی نیز با واکنش‌های تند، برچسب‌زنی، تهدید و حتی طرح بحث مجازات، فضای ملتهبی ایجاد کردند. حاصل این فضای دوقطبی آن شد که چند نفر از بازیکنان تیم، تحت فشار شدید روانی و رسانه‌ای، در اقدامی احساسی تصمیم به پناهندگی در استرالیا گرفتند. در این میان، واکنش‌های سنجیده‌تر برخی مسوولان کشور که بر حفظ امنیت و امکان بازگشت این بازیکنان تاکید داشتند، نتایج قابل توجهی به همراه آورد؛ به گونه‌ای که یکی از بازیکنان از تصمیم خود منصرف شد. این تحول موجب شد مقامات استرالیایی محل اقامت سایر بازیکنان را تغییر دهند و نشان داد احتمال بازگشت دیگران نیز وجود دارد. این رویداد پدیده‌ای کاملا استثنایی در تاریخ معاصر ایران نیست. آنچه می‌توان از آن با عنوان «شکار نخبگان» یاد کرد، در اشکال گوناگون علمی، ورزشی، فرهنگی و هنری سال‌هاست در دستور کار برخی کشورهای غربی قرار دارد. در تاریخ این سرزمین نمونه‌های متعددی از جذب و مهاجرت نخبگان دیده می‌شود که گاه با پیامدهای تلخ همراه بوده است. در حوزه نخبگان علمی، این روند اغلب به صورت آرام رخ می‌دهد، اما درباره نخبگان ورزشی و چهره‌های شناخته شده اجتماعی، معمولا با موجی از عملیات رسانه‌ای همراه است.

ادامه در صفحه ۴

میراث فرهنگی

تاریخ زیر آتش

سعید خادمی

جنگ‌ها معمولا با ویرانی شهرها شناخته می‌شوند؛ با ساختمان‌های فروریخته، جاده‌های از هم گسسته و زیرساخت‌هایی که از کار افتاده‌اند. اما در دل این ویرانی‌های آشکار، نوع دیگری از خسارت نیز رخ می‌دهد که کمتر دیده می‌شود و گاه دیرتر فهمیده می‌شود: آسیب به حافظه تاریخی ملت‌ها. در روزهای اخیر گزارش‌هایی منتشر شده که نشان می‌دهد دامنه خسارت‌ها تنها به زیرساخت‌های شهری محدود نمانده و به برخی از مهم‌ترین فضاهای تاریخی ایران نیز رسیده است. در اصفهان، نشانه‌هایی از آسیب در بخشی از مجموعه دولتخانه صفوی گزارش شده است؛ مجموعه‌ای تاریخی که بناهایی چون عمارت رکیب‌خانه، تالار اشرف و کاخ‌موزه چهلستون را در بر می‌گیرد. این فضاها در قلب بافت تاریخی اصفهان قرار دارند و در مجاورت میدان نقش جهان واقع شده‌اند؛ میدانی که از شاخص‌ترین آثار ثبت‌شده در فهرست میراث جهانی یونسکو به شمار می‌رود. در غرب ایران نیز گزارش‌هایی از آسیب به محوطه تاریخی قلعه فلک‌الافلاک در خرم‌آباد منتشر شده است؛ دژی با پیشینه‌ای که به دوره ساسانی بازمی‌گردد و یکی از برجسته‌ترین نمونه‌های معماری نظامی در فلات ایران محسوب می‌شود. این قلعه قرن‌ها بر فراز شهر ایستاده و به نمادی از تاریخ و هویت منطقه تبدیل شده است. هرچند ارزیابی دقیق میزان خسارت‌ها نیازمند بررسی‌های تخصصی و مستند است، اما همین نشانه‌های اولیه برای برانگیختن نگرانی جدی در میان کارشناسان میراث فرهنگی کافی بوده است. تجربه‌های جهانی نشان داده‌اند که آسیب به آثار تاریخی در شرایط درگیری‌های نظامی، اگر به‌موقع شناسایی و مهار نشود، می‌تواند پیامدهایی جبران‌ناپذیر به همراه داشته باشد. میراث فرهنگی تنها مجموعه‌ای از بناهای کهن نیست. این آثار در واقع لایه‌های مادی حافظه جمعی ملت‌ها هستند؛ نشانه‌هایی از مسیرهای تاریخی، تبادل فرهنگی و تجربه‌های مشترکی که طی قرن‌ها شکل گرفته‌اند. هنگامی که چنین آثاری آسیب می‌بینند، آنچه از میان می‌رود فقط سنگ و آجر نیست، بلکه بخشی از روایت تاریخی یک جامعه از خود نیز از دست می‌رود. جامعه جهانی در دهه‌های گذشته بارها با چنین تجربه‌هایی مواجه شده است.

ادامه در صفحه ۴

مژده مژده
برای دریافت مشاوره و برنامه ریزی
و پکیج هدیه آموزشی
رتبه برتر شو
باشماره ۰۹۱۲۹۶۷۸۱۳۴ تماس بگیرید

اگر از مسوولان یا ادارات و سازمان‌های کشور سوال دارید به این شماره پیامک کنید
شماره پیامکی ۱۰۰۰۹۱۲۱۲۵۳۳۳۲
ایمیل etemaddaily@hotmail.com
اگر در محل کار خود یا در ارتباط با کارهایتان در سازمان‌های مختلف با مشکل روبه‌رو شده‌اید گلایه‌های خود را در اینجا مطرح کنید. روزنامه اعتماد در خدمت مردم عزیز ایران است، ما را یاری کنید که بیشتر پرسشگر باشیم.

آدرس وب‌سایت‌ها گروه رسانه‌ای «اعتماد»
سایت جنایی
سینما اعتماد
اعتماد آنلاین
روزنامه تعادل
روزنامه اعتماد